navbharat
Mega Developers

DHARAVI COMPILED MEDIA REPORT
12 Apr, 2025

Total Mention 28

Print	Financial	Mainline	Regional	Periodical
10	N/A	N/A	10	N/A

Tv	Business	English	Hindi	Regional
5	N/A	4	1	N/A

Online
13

Print

No	Newspaper	Headline	Edition	Pg
1.	Navakal	Salt pan land safe for development for Dharavi residents	Pune + 1	8
2.	Saamana	Unqualified Dharavi residents will be thrown on dumping grounds and salt pans	Mumbai	1, 8
3.	Sakal	Salt pan land is safe for Dharavi residents	Mumbai	2
4.	Prahar	Maharashtra government's decision to guide Dharavi rehabilitation	Mumbai	3
5.	Maharashtra Times	Why don't mill workers have houses on the salt pans	Mumbai	5
6.	Dophar Ka Samana	Health of 50 thousand people on garbage heap	Mumbai	5
7.	Dophar Ka Samana	Ineligible Dharavi residents will be rehabilitated on salt land!	Mumbai	7
8.	Aaj Ka Anand	Dharavi Redevelopment	Pune	2
9.	Navshakti	Why rehabilitate ineligible Dharavikars here	Mumbai	7
10.	Divya Bhaskar	West side of expressway safe for projects: Srinivas	Mumbai	2

Navakal • 12 Apr • Dharavi

Salt pan land safe for development for Dharavi residents

8 • PG	86 • Sqcm	8595 • AVE	N/A • Cir	Top Center

Pune • Mumbai

धारावीकरांसाठी मिठागराची जागा विकासासाठी सुरक्षित

एस.व्ही.आर श्रीनिवास यांचे स्पष्टीकरण!

■ मुंबई

धारावी प्रकल्पातील अपात्र रहिवाशांचे पुनर्वसन करण्यासाठी निवडलेल्या मिठागराच्या जमिनी गेली अनेक वर्षे समुद्र संपर्कापासून बाहेर असून, त्या सुरक्षित आहेत. त्याचप्रमाणे ही सर्व जमीन पूर्व द्रुतगती मार्गाच्या पश्चिमेला आहे, असे स्पष्टीकरण डीआरपी म्हणजेच धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी एस. व्ही. आर. श्रीनिवास यांनी दिले आहे.

धारावी प्रकल्पातील अपात्र रहिवाशांचे मुलुंड, कांजूरमार्ग आणि भांडुप परिसरातील मिठागर जमिनींवर पुनर्वसन केले जाणार आहे. परंतु, काही जणांनी पर्यावरणाच्या दृष्टिकोनातून याला विरोध दर्शविला आहे. यावर स्पष्टीकरण देताना धारावी पुनर्वसन पुनर्विकास प्रकल्पाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्रीनिवास म्हणाले की, या मिठागर जमिनींचा सॉल्ट कमिशनर ऑफ इंडियाकडून मीठ उत्पादनासाठी होणारा वापर बंद आहे. त्याठिकाणी मागील १० वर्षांत मिठाचे उत्पादन झालेले नाही. पूर्व द्रुतगती मार्ग झाल्यानंतर या भागात समुद्राचे पाणी पोहोचलेले नाही. त्यामुळे ही जागा स्वस्त गृहप्रकल्पासाठी वापरण्यास कोणताही धोका उद्भवणार नाही. ही जागा पूर्णपणे सुरक्षित आहे. त्याचप्रमाणे या मिठागर जमिनी सीआरझेड क्षेत्रात येत नाहीत.

DRP CEO SVR Srinivas stated that the salt lands chosen for Dharavi's ineligible residents are safe, unused for salt production for years, and lie west of the Eastern Freeway. He claimed no CRZ violations, as sea water no longer reaches the area, making it suitable for redevelopment housing.

Saamana • 12 Apr • Dharavi

Unqualified Dharavi residents will be thrown on dumping grounds and salt pans

1, 8 • PG | 1175 • Sqcm | 697883 • AVE | 910K • Cir | Bottom Left,Middle Center

Mumbai

सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशांना केराची टोपली

अपात्र धारावीकरांना डंपिंग ग्राऊंड, मिठागरांवर फेकणार

मास्टर प्लॅन अजूनही गुलदस्त्यात; रहिवाशांचा विरोध तीव्र

मुंबई, दि. ११ (प्रतिनिधी) – सर्वोच्च न्यायालयाने डंपिंग ग्राऊंडच्या आजूबाजूला १०० मिटरच्या आसपास रहिवासी इमारती, शाळा आणि रुग्णालये बांधण्यास मनाई तसेच देशभरातील मिठागरांच्या संवर्धनासाठी योग्य त्या उपाययोजना आखण्याचे निर्देश दिले होते. मात्र, या दोन्ही निर्देशांना केराची टोपली दाखवत अदानीची एनएमपीडीएल कंपनी धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात अपात्र ठरणाऱ्या धारावीकरांना देवनार डंपिंग ग्राऊड आणि भांडुप, विक्रोळी व मुलुंडमधील मिठागरांवर फेकणार आहे. सरकारच्या मदतीने एनएमपीडीएल कंपनीने घेतलेल्या या निर्णयाविरोधात धारावीकरांनी तीव्र संताप व्यक्त केला आहे.

केंद्र सरकार आणि राज्य सरकार प्रदूषण आणि पर्यावरणाबद्दल जनजागृती मोहिमा काढून त्यासाठीच्या जाहिरातींवर कोट्यवधी रुपये खर्च करत आहेत. मात्र, तेच केंद्र आणि राज्य सरकार ▮ पान ८

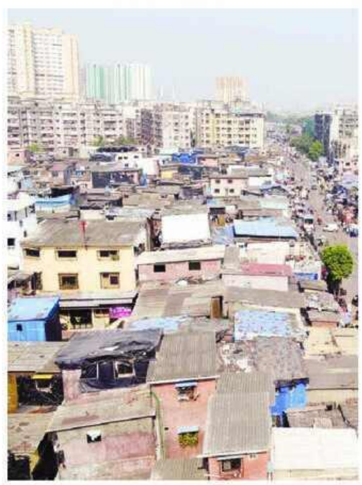

▮ धारावीचा पुनर्विकास करताना, सर्वेक्षण करताना धारावीकरांना अजिबात विश्वासात घेतलेले नाही. सर्वेक्षणात तर घोळात घोळ आहे. सुरुवातीला धारावीतच पुनर्वसन केले जाईल, असे म्हणणारे सरकार आता धारावीकरांना मिठागरे आणि डंपिंग ग्राऊंडवर आणून टाकणार असेल तर आम्हाला हा देशोधडीला लावणारा पुनर्विकास नको, असा संताप धारावीकरांना व्यक्त केला.

अपात्र धारावीकरांना डंपिंग ग्राऊंड, मिठागरांवर फेकणार

(पान १ वरून) धारावीकरांना प्रदूषित देवनार डंपिंग ग्राऊंड आणि दलदलीची ठिकाणे असलेल्या भांडुप, विक्रोळी आणि मुलुंडमधील मिठागरांमध्ये आणून फेकणार आहे. पुनर्विकासाच्या नावाखाली धारावीकरांची ही घोर फसवणूक आहे. आम्ही मुंबई बाहेर जाणार नाही, असा ठाम निर्धार धारावीकरांनी व्यक्त केला आहे.

मिठागरांच्या जमिनी सुरक्षित कोणी ठरवल्या?

सर्वोच्च न्यायालयाने पाणथळीच्या जागांचे संवर्धन करावे असे निर्देश दिले होते. त्यामुळे मिठागरांच्या जागेवरही रहिवासी इमारती उभारता येणार नाहीत. मात्र, या निर्देशांना राज्य आणि केंद्र सरकारने पायदळी तुडवले आहे. या विरोधात मुंबई उच्च न्यायालयात याचिका असताना मिठागरांच्या जमिनी परस्पर सुरक्षित ठरवून राज्य सरकारने अदानीच्या एनएमपीडीएल कंपनीकडून राजकीय प्रेसनोट जाहीर केली. उच्च न्यायालयाने याबाबत राज्य सरकारकडे उत्तर मागितले होते. मात्र, सरकारने उत्तर न्यायालयात सादर न करता अदानीकडून प्रेसनोट काढली. ही धारावीकरांची शुद्ध फसवणूक आहे, असा आरोप सामाजिक कार्यकर्ते अॅड. सागर देवरे यांनी केला आहे.

Despite Supreme Court directives for safe construction near dumping grounds and preservation of salt lands, Adani's NMPDL plans to relocate disqualified Dharavi residents to Deonar and salt lands in Bhandup, Vikhroli, and Mulund. Residents strongly oppose this move, accusing the government of ignoring their concerns in the redevelopment process.

Sakal • 12 Apr • Dharavi

Salt pan land is safe for Dharavi residents

2 • PG	76 • Sqcm	49867 • AVE	352.42K • Cir	Middle Right

Mumbai

'मिठागराची जमीन धारावीकरांसाठी सुरक्षित'

मुंबई, ता. ११ : धारावी पुनर्विकास प्रकल्पासाठी देण्यात आलेली मिठागरांची सुमारे २५६ एकर जमीन धारावीकरांसाठी सुरक्षित असल्याचा दावा धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाचे (डीआरपी) मुख्य कार्यकारी अधिकारी एस. व्ही. आर. श्रीनिवास यांनी केला आहे. ही जामीन मुलुंड, कांजूरमार्ग आणि भांडुप परिसरात असून, त्यावर अपात्र धारावीवासीयांचे पुनर्वसन करण्याची योजना आहे.

पर्यावरणीय दृष्टीने काही जणांनी या प्रस्तावाला विरोध दर्शविला असला तरी ही सर्व जमीन पूर्व द्रुतगतीमार्गाच्या पश्चिमेला असून, गेल्या अनेक वर्षांपासून समुद्र संपर्काबाहेर असल्याचेही त्यांनी म्हटले आहे.' मिठागराच्या जमिनी द्रुतगती मार्गाच्या पश्चिमेकडे असून, त्या ना जलमार्गाजवळ आहेत, ना पर्यावरणदृष्ट्या संवेदनशील क्षेत्रात येतात. त्यामुळे कोणत्याही प्रकल्प संदर्भातील बांधकामास सुरुवात करण्यापूर्वी सर्व आवश्यक पर्यावरणीय मंजुरी घेण्यात येईल आणि सर्व कायदेशीर प्रक्रियांचे काटेकोर पालन केले जाईल, असे श्रीनिवास यांनी नमूद केले आहे. तसेच विकास आराखडा २०३४ अंतर्गत या जमिनी स्वस्त घरे बांधण्यासाठी राखीव ठेवण्यात आल्या आहेत. २०१८मध्ये हा आराखडा मंजूर झाला असल्याचेही त्यांनी म्हटले आहे.

DRP CEO SVR Srinivas stated that around 5 acres of salt land in Mulund, Kanjur Marg, and Bhandup is safe for rehabilitating disqualified Dharavi residents. He assured all environmental clearances will be obtained, as the land lies outside sensitive zones and is already reserved for affordable housing under Development Plan.

Prahar • 12 Apr • Dharavi

Maharashtra government's decision to guide Dharavi rehabilitation

3 • PG	127 • Sqcm	35681 • AVE	215K • Cir	Top Center

Mumbai

महाराष्ट्र सरकारचा धारावी पुनर्वसनाला दिशा देणारा निर्णय

पुनर्वसनासाठी धारावीकरांची दोन श्रेणींमध्ये विभागणी; ५० हजार लाभार्थ्यांसाठी देवनारच्या जमिनीवर घरे, ८० लाख मेट्रिक टन कचऱ्याचे काय करणार?

◆ मुंबई(प्रतिनिधी):

गेल्या वर्षी विधानसभा निवडणुका जाहीर होण्याच्या अवघ्या काही दिवस आधी म्हणजेच ऑक्टोबर २०२४ मध्ये राज्य सरकारने धारावी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्पातील ५० हजार ते १ लाख नागरिकांचे देवनार डम्पिंगच्या जागेवर पुनर्वसन करण्याच्या योजनेला मंजुरी दिली. अदाणी समूह व महाराष्ट्र सरकार संयुक्तपणे हा प्रकल्प राबवत आहे. पण ज्या ठिकाणी हे पुनर्वसन होत आहे, ते देवनार हे मुंबईतल्या सर्वात मोठ्या कचराभूमींपैकी एक आहे आणि या पुनर्वसनाच्या जमिनीवर तब्बल ८० लाख मेट्रिक टन कचऱ्याचे ढीग आहेत, त्याचे काय?

धारावी पुनर्वसन प्रकल्पातील अनेक गंभीर मुद्दे समोर आले आहेत. देवनार येथे होणारे पुनर्वसन हे केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने पर्यावरणाशी संबंधित विद्यमान नियमावली, मार्गदर्शक तत्वे यांचे उल्लंघन करणारे असल्याचे नमूद केले आहे. खरंतर CPCB च्या २०२१ च्या नियमावलीनुसार बंद झालेल्या कचरा डेपोच्या जागेवरदेखील रुग्णालय, गृहनिर्माण आणि शाळा यांचे बांधकाम केले जाऊ शकत नाही. शिवाय, अशा जमिनीच्या सीमेपासून १०० मीटरपर्यंतच्या टप्प्यात ना विकास क्षेत्र अर्थात नो डेव्हलपमेंट झोन ठेवणे सक्तीचे करण्यात आले आहे. पण देवनार मात्र बंद नसून सध्या तिथे कचऱ्याचे साम्राज्य पसरलेले आहे. लाखो टन कचऱ्याचे ढीग तिथे असून या कचऱ्यातून मोठ्या प्रमाणावर दुर्गंधी, सांडपाणी आणि असंख्य प्रकारची विषारी प्रदूषक रसायने त्यातून बाहेर पडत आहेत. CPCB ने २०२४ मध्ये राष्ट्रीय हरीत लवादाला सादर केलेल्या अहवालानुसार, देवनार डम्पिंग ग्राऊंडमधून दर तासाला तब्बल ६ हजार २०२ किलो इतका मिथेन वायू उत्सर्जित होत आहे. त्यामुळेच देवनारचा समावेश भारतातल्या सर्वाधिक मिथेन उत्सर्जित करणाऱ्या २२ हॉटस्पॉटसमध्ये करण्यात आला. त्यामुळेच अशा ठिकाणी धारावीकरांचे

पुनर्वसन करण्याच्या निर्णयाबाबत अनेक प्रश्न उपस्थित केले जात आहेत. तसेच मुलुंड, कांजुरमार्ग आणि भांडूप या उपनगरांतील सुमारे २५६ एकर नापीक मीठागाराची जमीन 'धारावी पुनर्विकास प्रकल्पा'साठी वापरण्यासाठी अधिकृत मंजुरी देण्यात आली आहे. धारावीत पुनर्वसनासाठी अपात्र ठरलेल्या रहिवाशांचे स्थलांतर या भूखंडांवर केले जाणार आहे.

झोपडपट्टी व अनेक छोट्या कारखान्यांनी मिळून बनलेली धारावी जवळपास ६०० एकर जमिनीवर पसरलेली आहे. त्यापैकी २९६ एकर जमीन धारावी पुनर्वसन प्रकल्प अर्थात DRP साठी देण्यात आली आहे. वरिष्ठ आयएएस अधिकारी एस.व्ही. आर. श्रीनिवास यांची प्रकल्पाचे सीईओ म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. या प्रकल्पात काही कुटुंबांचे धारावीतच, तर काही कुटुंबांना इतर ठिकाणी पुनर्वसन केले जाणार आहे. धारावीच्या पुनर्वसनासाठी एका स्वतंत्र कंपनीची स्थापना करण्यात आली. एस. श्रीनिवास हेच एनएमडीपीएलचेही संचालक आहेत. त्यांच्याशिवाय पालिका आयुक्त भूषण गगराणी हेदेखील या कंपनीत संचालक आहेत.

धारावी पुनर्वसन प्रकल्पाचं काम याच वर्षी सुरू होणार असून ७ वर्षांत ते पूर्ण करण्याचे निर्देश एनएमडीपीएलला देण्यात आले आहेत. यासाठी लाभार्थी धारावीकरांची दोन श्रेणींमध्ये विभागणी करण्यात आली आहे. पहिली म्हणजे 'पात्र' आणि 'अपात्र' धारावीकर. पात्र धारावीकरांची संख्या जवळपास दीड लाखांच्या घरात असून त्यांचे धारावीमध्येच पुनर्वसन केले जाईल. उरलेल्या ४ लाख अपात्र लाभार्थ्यांपैकी ५० हजार ते १ लाख धारावीकरांना देवनार डम्पिंगच्या जागेवर अल्प दरात भाड्याने घरे दिली जातील. याव्यतिरिक्त उर्वरित अपात्र धारावीकरांच्या पुनर्वसनासाठी कुर्ला डेअरी, वडाळा, कांजूरमार्गची खारफुटीची जमीन व मुलुंड येथे जमीन देण्यात आली आहे.

the article discusses the dharavi slum rehabilitation project's plan to relocate residents to a polluted landfills site in deonar and other suburban areas, raising concerns over environmental issues and health hazards. it mentions key officials involved in the project.

Maharashtra Times • 12 Apr • Dharavi

Why don't mill workers have houses on the salt pans

5 • PG	254 • Sqcm	577879 • AVE	1.3M • Cir	Middle Right

Mumbai

‘गिरणी कामगारांना मिठागरांवर घरे का नाहीत?’

म. टा. विशेष प्रतिनिधी, मुंबई

धारावी पुनर्विकास प्रकल्पातर्फे (डीआरपी) भांडुप, मुलुंड, कांजुरमार्ग येथील मिठागरांच्या जमिनी पुनर्वसनासाठी सुरक्षित असल्याचा दावा डीआरपीतर्फे करण्यात आला आहे. त्यावर गिरणी कामगार संघटनेने या जमिनींवर गिरणी कामगारांना घरे देण्याची मागणी केली आहे.

तत्कालीन राज्य सरकारने २०१८ मध्ये मंजूर केलेल्या आराखड्यात विकास नियोजन आराखडा २०३४ मध्ये मिठागराच्या जागा परवडणाऱ्या घरांसाठी राखीव ठेवल्या आहेत. त्यानुसार या जमिनीपैकी गिरणी कामगारांच्या घरांसाठी लागणारी २५० ते ३०० एकर जमीन देण्याची मागणी गिरणी कामगार संघर्ष समितीकडून करण्यात आली आहे. गिरणी कामगारांच्या प्रश्नावर लवकर निर्णय न घेतल्यास तीव्र आंदोलन पुकारण्याचाही इशारा देण्यात आला आहे.

गिरणी कामगारांसाठी राज्य सरकारने १५ मार्च २०२४ मधील शासन निर्णयास मंत्रीमंडळात मान्यता देण्यात आली आहे. मात्र, त्यास एक वर्ष उलटून गेले तरीही त्यावर योग्य निर्णय घेतला जात नसल्याचा आक्षेप समितीने घेतला आहे.

घरांच्या किंमतीविषयीही गेल्या सहा महिन्यांपासून बैठक घेण्यासाठी राज्य सरकारकडे निवेदने देण्यात आली आहेत. परंतु, राज्य सरकारकडून प्रतिसाद मिळत नसल्याचा आरोपही केला आहे. राज्य सरकारने या प्रश्नाविषयी तातडीने निर्णय घ्यावेत, अशी मागणी समितीतर्फे अध्यक्ष प्रवीण घाग, प्रवीण येरुणकर, राजन दळवी, अमोल धस आदींनी केली आहे.

Mill workers have questioned why salt lands deemed safe for Dharavi’s redevelopment aren't allotted for their housing. Despite repeated requests and a six-month wait for a meeting, the state government hasn't responded. Union leaders demand 5 acres for mill worker housing and immediate action from the authorities on the issue.

Dophar Ka Samana • 12 Apr • Dharavi

Health of 50 thousand people on garbage heap

5 • PG	244 • Sqcm	40288 • AVE	198.08K • Cir	Top Left

Mumbai

कूड़े के ढेर पर ५० हजार लोगों की सेहत

- सरकार करेगी कचरे के पहाड़ पर धारावीकरों का पुनर्वास!
- देवनार की भूमि पर ५०,००० लाभार्थियों के लिए मकान
- ८ मिलियन मीट्रिक टन कचरे का क्या होगा?

सामना संवाददाता / मुंबई

पिछले साल अक्टूबर २०२४ में विधानसभा चुनावों की घोषणा से कुछ दिन पहले राज्य सरकार ने धारावी झुग्गी पुनर्विकास परियोजना के ५०,००० से १ लाख निवासियों का देवनार डंपिंग साइट पर पुनर्वास करने की योजना को मंजूरी दी थी। अडानी समूह और महाराष्ट्र सरकार संयुक्त रूप से इस परियोजना का क्रियान्वयन कर रहे हैं, लेकिन देवनार के जिस स्थान पर यह पुनर्वास हो रहा है, वह मुंबई के सबसे बड़े कूड़ाघरों में से एक है और आज पुनर्वास की जमीन पर कूड़े के पहाड़ खड़े हैं, जिनका अनुमान ८ मिलियन मीट्रिक टन है।

प्रत्यक्ष दौरे और साक्षात्कारों के आधार पर गहन अध्ययन और जांच के बाद धारावी पुनर्विकास परियोजना पर एक विस्तृत रिपोर्ट मीडिया ने प्रकाशित की है। इससे धारावी पुनर्वास परियोजना में कई गंभीर मुद्दे प्रकाश में आ गए हैं, तथा परियोजना से जुड़े सभी पक्ष अपनी-अपनी सुविधा के अनुसार रुख अपनाते नजर आ रहे हैं। इस पृष्ठभूमि में धारावी निवासियों के पुनर्वास की जिम्मेदारी किसकी है? ऐसा प्रश्न उठाया जा रहा है।

पर्यावरण नियमों का उल्लंघन

रिपोर्ट में कहा गया है कि केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड के अनुसार, देवनार में किया जाने वाला पुनर्वास पर्यावरण से संबंधित मौजूदा नियमों और दिशानिर्देशों का उल्लंघन होगा। दरअसल, २०२१ एनडीए नियमों के अनुसार, बंद कचरा डिपो की साइट पर भी अस्पताल, आवास और स्कूल नहीं बनाए जा सकते। इसके अलावा, ऐसी भूमि की सीमा से १०० मीटर के भीतर नो डेवलपमेंट जोन बनाए रखना अनिवार्य कर दिया गया है।

कैसी है पुनर्वास की योजना?

झुग्गी-झोपड़ियों और कई छोटे कारखानों से बना धारावी लगभग ६०० एकड़ भूमि पर फैला हुआ है। इसमें से २९६ एकड़ जमीन धारावी पुनर्विकास परियोजना के लिए दी गई है। इसका उद्देश्य एशिया की सबसे बड़ी झोपड़पट्टी को अत्याधुनिक सुविधाओं वाली बस्ती में बदलना है। वरिष्ठ आईएएस अधिकारी एस.वी.आर.श्रीनिवास को इस परियोजना का सीईओ नियुक्त किया गया है। इस परियोजना में कुछ परिवारों का धारावी में पुनर्वास किया जाएगा जबकि अन्य का अन्य स्थानों पर पुनर्वास किया जाएगा।

देवनार डंपिंग ग्राउंड नहीं हुआ है बंद

देवनार डंपिंग ग्राउंड बंद नहीं हुआ है और फिलहाल वहां कूड़े का साम्राज्य फैला हुआ है। वहां लाखों टन कचरा जमा है और इस कचरे से भारी मात्रा में बदबू और अनेक प्रकार के जहरीले प्रदूषणकारी रसायन निकल रहे हैं। एनजीटी द्वारा २०२४ में राष्ट्रीय हरित अधिकरण को सौंपी गई रिपोर्ट के अनुसार, देवनार डंपिंग ग्राउंड से हर घंटे ६,२०२ किलोग्राम मीथेन गैस उत्सर्जित हो रही है। यही कारण है कि देवनार को भारत के उन २२ हॉटस्पॉट में शामिल किया गया है जो सबसे अधिक मीथेन उत्सर्जित करते हैं। इसीलिए धारावी निवासियों का ऐसे स्थानों पर पुनर्वास करने के निर्णय पर कई सवाल उठ रहे हैं।

50,000 Dharavi residents face health risks as redevelopment shifts to Mumbai’s toxic Deonar dumping ground. Despite 7 million tonnes of garbage and methane emissions, the state approved the plan. Environmental rules may be violated, raising concerns over safety and sustainability in Asia’s largest slum transformation project.

Dophar Ka Samana • 12 Apr • Dharavi

Ineligible Dharavi residents will be rehabilitated on salt land!

7 • PG	114 • Sqcm	18872 • AVE	198.08K • Cir	Top Right

Mumbai

नमक की जमीन पर अपात्र धारावीकरों का होगा पुनर्वास!

पर्यावरणविदों ने उच्च न्यायालय में दायर की याचिका

सामना संवाददाता / मुंबई

राज्य सरकार ने धारावी पुनर्विकास परियोजना के तहत धारावी के अयोग्य निवासियों के पुनर्वास के लिए २५६ एकड़ नमक भूमि को मंजूरी दी है। इस नमक की २५६ एकड़ भूमि पर पुनर्वास भवनों का निर्माण किया जाएगा। पर्यावरणविदों ने उच्च न्यायालय में एक याचिका दायर कर मुद्दा उठाया है कि नमक क्षेत्र की भूमि पर निर्माण से पर्यावरण पर बड़ा प्रभाव पड़ेगा। इस बीच धारावी पुनर्विकास परियोजना (डीआरपी) के मुख्य कार्यकारी अधिकारी एस.वी.आर. श्रीनिवास ने स्पष्ट किया है कि नमक क्षेत्र की भूमि विकास के लिए सुरक्षित है। पर्यावरणविदों ने सवाल उठाया है कि श्रीनिवास किस आधार पर ऐसा बयान दे रहे है। डीआरपी ने इन अयोग्य धारावी निवासियों के पुनर्वास के लिए राज्य सरकार से धारावी के बाहर बड़ी मात्रा में भूमि की मांग की है। तदनुसार, सरकार ने २५६ एकड़ नमक भूमि के आवंटन को मंजूरी दे दी है। इसमें कांजुर मार्ग और विक्रोली में १९६ एकड़ और मुलुंड में ५५ एकड़ जमीन शामिल है। इसमें से मुलुंड की ५५ एकड़ जमीन डीआरपी को आवंटित की गई है, लेकिन अब इस जगह को लेकर विवाद शुरू हो गया है। पर्यावरणविदों ने इस भूमि के आवंटन का विरोध करते हुए दावा किया है कि नमक क्षेत्र पर निर्माण से पर्यावरण को नुकसान पहुंचेगा। इस मामले में मुलुंड के अधिवक्ता सागर देवरे ने जनहित याचिका दायर की है।

गैरजिम्मेदाराना बयान

नमक की जमीनों पर निर्माण करना कानूनी और पर्यावरणीय दोनों दृष्टि से अत्यंत खतरनाक है। इससे न केवल इमारतों की स्थिरता को खतरा होगा, बल्कि शहर की प्राकृतिक बाढ़ नियंत्रण प्रणाली, जैव विविधता और जल प्रबंधन पर भी गंभीर प्रभाव पड़ेगा इसलिए इन जमीनों का संरक्षण बहुत महत्वपूर्ण है।

-रोहित जोशी, संस्थापक और संयोजक,
येउर एनवायरनमेंटल सोसायटी

Environmentalists have filed a PIL against the Maharashtra government's plan to rehabilitate ineligible Dharavi residents on 257 acres of salt land, citing severe environmental risks. They warn of threats to biodiversity, flood control, and water systems. Despite this, DRP CEO SVR Srinivas claims the land is safe for construction.

Aaj Ka Anand • 12 Apr • Dharavi

Dharavi Redevelopment

2 • PG	206 • Sqcm	103051 • AVE	1.21M • Cir	Middle Center

Pune

धारावी पुनर्वसन प्रोजेक्ट के लिए 256 एकड़ जमीन आवंटित की !

मुंबई, 11 अप्रैल (वि.प्र.)

राज्य सरकार ने धारावी पुनर्विकास परियोजना के लिए लगभग 256 एकड़ नमक भूमि के आवंटन को मंजूरी दे दी है. यह भूमि मुलुंड, कांजुरमार्ग और भांडुप क्षेत्रों में स्थित है और इस भूमि पर अयोग्य धारावी निवासियों का पुनर्वास किया जाएगा.

कुछ लोगों ने पर्यावरणीय आधार पर इस प्रस्ताव का विरोध किया है, डीआरपी (धारावी पुनर्विकास परियोजना) के मुख्य कार्यकारी अधिकारी एसवीआर ने इसकी जानकारी देते हुए बताया कि यह सारी जमीन पूर्वी एक्सप्रेसवे के पश्चिम में है और पिछले कई वर्षों से समुद्र के संपर्क से बाहर है तथा विकास के लिए पूरी तरह सुरक्षित है. इसके अलावा, नमक उत्पादन के लिए इन जमीनों के उपयोग को भारत के नमक आयुक्त द्वारा आधिकारिक तौर पर रोक दिया गया है. यहां दस वर्षों से अधिक समय से नमक का उत्पादन नहीं हुआ है.

■ **विकास के लिए पूरी तरह सुरक्षित, सारी जमीन पूर्वी एक्सप्रेस-वे के पश्चिम में है**

ईस्टर्न एक्सप्रेसवे के बाद से समुद्र का पानी इस क्षेत्र में नहीं पहुंचा है. श्रीनिवास ने बताया, इसलिए, यहां सस्ते आवास परियोजना का निर्माण करना किसी भी तरह से खतरनाक नहीं है. उन्होंने यह भी स्पष्ट किया कि ये भूमि सीआरजेड (तटीय विनियमन क्षेत्र) क्षेत्र में नहीं आती है. उन्होंने बताया, जिस क्षेत्र में प्रवासी पक्षी, जैसे कि फ्लेमिंगो, खाड़ी और जलमार्गों पर आते हैं, वह पूर्व की ओर है.

Navshakti • 12 Apr • Dharavi

Why rehabilitate ineligible Dharavikars here

7 • PG	80 • Sqcm	16093 • AVE	419.55K • Cir	Middle Center

Mumbai

अपात्र धारावीकारांचे येथे पुनर्वसन कशाला?

मुलुंड, भांडूप, कांजूर व विक्रोळी येथील २५६ एकर जमिनीवर 'अपात्र' धारावीकरांचे पुनर्वसन करण्यात येणार आहे. केंद्र सरकारने रीतसर येथे प्रथम मीठ पिकवण्यास बंद करण्यास लावले, त्यानंतर ही जमीन येथील मीठ जमीन अदानी सारख्याच्या घशात घातली आहे. या जमिनीवर तीवराचे जंगल आहे. अनेक जैवविविधता येथे आढळते. त्यामुळेच येथे पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी मदत होते. या खारजमिनीत बोयटी, चिवण्या, खरब्या, कोलंबी, चिंबोरी, खवली, काळे मासे असे कितीतरी मासे आढळतात. आगरी, कोळी, खारवी यांसारखे जमातीच्या लोकांच्या उपजीविका यावर चालते. हजारो गरीब लोक मासेमारी करून उदरनिर्वाह करीत आहेत. तसेच फ्लेमिंगो पक्ष्यांचे हे वसतीस्थान आहे. अशा जमिनीवर 'अपात्र' धारावीकरांचे पुनर्वसन करण्यात येणार आहे. म्हणजे जे धारावीकर अपात्र व बेकायदेशीर आहेत, त्यांना कायमस्वरूपी घरांची सोय उपलब्ध करून दिली जात आहे. येथील मूळ लोकांचे उपजीविकेचे साधन नष्ट करून अपात्र धारावीकारांची चिंता सरकारला आहे की अदानीसारख्या धनदांडग्या बिल्डरच्या घशात येथील भूखंड द्यायचा आहे? येथे १० लाखांच्या वर घरे बांधली जाणार आहेत. म्हणजे ४० ते ५० लाख लोक येथे राहण्यासाठी येणार आहेत. पुढेच्या काळात या लोकांमुळे येथील सामाजिक जीवनावर मोठा परिणाम होणार आहे. त्याचे दुष्परिणाम येथील लोकांना सहन करावे लागणार आहेत.

– **प्रा. जयवंत पाटील,** भांडूप (पूर्व), मुंबई

the article discusses the controversy around relocating 'ineligible' residents of dharavi to environmentally sensitive areas in mumbai's suburbs, raising concerns about ecological damage and displacement of local communities dependent on fishing.

Divya Bhaskar • 12 Apr • Dharavi

West side of expressway safe for projects: Srinivas

2 • PG	86 • Sqcm	12867 • AVE	316.29K • Cir	Middle Center

Mumbai

એક્સપ્રેસવેની પશ્ચિમ બાજુએ પ્રોજેક્ટ માટે સલામત: શ્રીનિવાસ

ધારાવી માટે ફાળવેલી જમીન સમુદ્રના સંપર્કમાં નથી

ભાસ્કર ન્યૂઝ | મુંબઈ

મહારાષ્ટ્ર સરકારે ધારાવી રીડેવલપમેન્ટ પ્રોજેક્ટ માટે આશરે 256 એકર ખાર જમીન ફાળવણીને મંજૂરી આપી છે. આ જમીનના ભાગો મુલુંડ, કાંજુરમાર્ગ અને ભાંડુપ સ્થિત છે, જ્યારે અયોગ્ય ધારાવીકરોએ ફરીથી વસવાટ કરવા માટે આ ખાર જમીનોના પ્રસ્તાવિત વિકાસ સંદર્ભે પર્યાવરણીય મુદ્દો ઊભો કરી રહ્યા છે ત્યારે ડીઆરપીના એક વરિષ્ઠ અધિકારીએ સ્પષ્ટતા કરી છે કે ખાર જમીનો પૂર્વીય એક્સપ્રેસવેની પશ્ચિમ બાજુએ છે, જે લગભગ એક દાયકાથી સમુદ્રથી દૂર છે અને વિકાસ માટે સંપૂર્ણપણે સલામત છે."વર્ષો અગાઉ, આ જમીનના ભાગને ભારતના સોલ્ટ કમિશનર દ્વારા સત્તાવાર રીતે રદ કરવામાં આવ્યો હતો. એક દાયકાથી ત્યાં કોઈ મીઠાનું કોઈ ઉત્પાદન થઈ રહ્યું નથી. પૂર્વીય એક્સપ્રેસવેના નિર્માણ પછી દરિયાનું પાણી ક્યારેય આ વિસ્તારોમાં પહોંચ્યું પણ નથી. ત્યાં સસ્તા મકાનોના નિર્માણમાં કોઈ સમસ્યા નથી અને, જો આપણે આજે આવા વિવેકપૂર્ણ પગલાં નહીં લઈએ, તો આગામી વર્ષોમાં શહેર વસ્તીના બોજ હેઠળ દબાઈ શકે છે."તેમ ડીઆરપી સીઈઓ એસવીઆર શ્રીનિવાસે જણાવ્યું હતું.

તેમણે એ પણ સ્પષ્ટતા કરી છે કે, આ જમીન હવે પૂરગ્રસ્ત પણ નથી અને સીઆરઝેડ નિયમો હેઠળ આવતી નથી. "એક્સપ્રેસવેની પૂર્વમાં, ફ્લેમિંગો જેવા સ્થળાંતર કરનારા પક્ષીઓને આકર્ષતી વાસ્તવિક ખાડી અને ભીની જમીન આવેલી છે."

A senior DRP official clarified that the 256 acres allotted for Dharavi's redevelopment in Mulund, Kanjur Marg, and Bhandup lie west of the Eastern Expressway, away from CRZ zones. Salt production ceased a decade ago, and the land hasn't flooded since. Migratory bird wetlands lie east, not west.

Channel Overview

Business Channel

No Coverage in this segment

English Channel

Total Clip	Top Channel
4	**NDTV24x7 (4)**

1. NDTV24x7 — 4

Hindi Channel

Total Clip	Top Channel
1	**NDTV India (1)**

1. NDTV India — 1

NDTV24x7
Dharavi

Efforts to transform the Dharavi Project are advancing with a comprehensive door-to-door survey to determine resident eligibi...

News • English • 11:19 AM 12 Apr, 2025

NDTV24x7
Dharavi

Efforts to transform the Dharavi Project are advancing with a comprehensive door-to-door survey to determine resident eligibi...

News • English • 07:54 AM 12 Apr, 2025

NDTV24x7
Dharavi

Efforts to transform the Dharavi Project are advancing with a comprehensive door-to-door survey to determine resident eligibi...

News • English • 07:47 AM 12 Apr, 2025

NDTV24x7
Dharavi

Efforts to transform the Dharavi Project are advancing with a comprehensive door-to-door survey to determine resident eligibi...

News • English • 07:20 AM 12 Apr, 2025

NDTV India
Dharavi

The Redevelopment Program in Dharavi is progressing with a survey underway to determine eligibility for housing, ensuring all...

News • Hindi • 06:27 AM 12 Apr, 2025

Online Coverage

No	Portal Name	Headline (Incorporated with URL)	Reach
1.	Msn India	Dharavi Redevelopment: Master Plan for India''s largest slum nears completion – . ..	733.9M
2.	Ndtv	NDTV Exclusive: Dharavi Redevelopment CEO On "Housing For All"	102.6M
3.	Ndtv	Mumbai: धारावी को बदलने की कोशिशें जोरों पर, जानें क्या बोले Dharavi Redevelopme...	50.6M
4.	Dailyhunt	Dharavi Redevelopment Project: Maha Govt Nods Rehabilitation On Decommissioned 2...	18.6M
5.	Jagran English	Dharavi Redevelopment Project: Maha Govt Nods Rehabilitation On Decommissioned 2...	7.7M
6.	Saamana	अपात्र धारावीकरांना डंपिंग ग्राऊंड, मिठागरांवर फेकणार; सर्वोच्च न्यायालयाच्या नि...	1.2M
7.	Daily Excelsior	Amended Waqf act may lead to more Churning	717.7K
8.	Metro Vaartha	മുംബൈയുടെ മാലിന്യം തള്ളുന്ന ദേവ്നര് ഡംപിങ് യാര്ഡിലേക്ക് ധാരാവിക്കാരെ മാറ്റാന്...	161.8K
9.	OFFICE NEWZ	Dharavi Redevelopment: 6 key things you should know about India''s largest urban...	87.7K
10.	Hotlinenews	Dharavi Redevelopment: ભારતના સૌથી મોટા શહેરી નવીનીકરણ પ્રોજેક્ટ વિશે જાણવા જેવી...	N/A
11.	Counter Currents	MOEF should intervene before Maharashtra Govt and the Adani Group move 50,000 to...	N/A
12.	Koshur Samachar	Amended Waqf act may lead to more Churning	N/A
13.	Navatelangan	డంప్ యార్డుకు ధారావి నివాసితులు	N/A